

**SZKOŁA PODSTAWOWA Z ODDZIAŁAMI
DWUJĘZYCZNYMI W BOLMINIE**

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM
OCENIANIA Z PRZYRODY**

ZAŁOŻENIA I CELE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

Przedmiotowy System Oceniania polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, które wynikają z programu nauczania oraz formułowania oceny. Dzięki PSO możemy uzyskać informację o poziomie osiągnięć edukacyjnych ucznia i jego postępach w nauce.

Motywuje ucznia do pracy, uświadamiając mu braki w zakresie wiedzy oraz wdraża go do samokontroli.

Cele PSO:

- ☐ dostarczenie uczniowi, jego rodzicom oraz nauczycielowi informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia
- ☐ wykrywanie braków w wiedzy i umiejętnościach oraz pokazywanie sposobów ich likwidacji
- ☐ motywowanie ucznia do systematycznej pracy

Do zadań nauczyciela należy bieżące, śródroczne, roczne ocenianie i klasyfikowanie uczniów według skali przyjętej w szkole jak również ustalenie warunków poprawiania oceny.

Ocena ucznia powinna być oceną wspierającą w osiąganiu celów, motywującą ucznia do dalszej pracy i diagnozującą jego osiągnięcia.

I. CEL OCENY

Przedmiotem oceny jest:

1. Aktualny stan wiedzy ucznia i jego umiejętności.
2. Tempo przyrostu wiadomości i umiejętności.
3. Stosowanie wiedzy przyrodniczej w praktyce.
4. Logiczne myślenie, rozumowanie i kojarzenie faktów.
5. Aktywność i postawa.

II. OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJACE OCENIE

Na lekcjach przyrody oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1. Rozumienie pojęć przyrodniczych.
2. Stosowanie języka przyrodniczego.
3. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie doświadczeń.
4. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie obserwacji i wnioskowań.
5. Stosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w sytuacjach typowych.
6. Rozwiązywanie zadań problemowych.
7. Prace projektowe.
8. Aktywność na lekcji i poza nią oraz wkład pracy ucznia.
9. Praca w grupach.
10. Prace długoterminowe

III. SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Formy oceniania:

- prace klasowe (testy),
- sprawdziany,
- kartkówki,
- prace projektowe,
- prace długoterminowe(zielniki, foldery, plakaty)
- wypowiedzi ustne (stopień opanowania i zrozumienia treści programowych, zdolności logicznego myślenia i opanowania faktów, używanie fachowej terminologii)
- samodzielna praca na lekcji,
- prace domowe,
- zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy,
- aktywność na lekcji,
- praca w grupie,
- przygotowanie do lekcji,
- udział w dyskusji,
- udział w konkursach przyrodniczych i ekologicznych.

2. Skala ocen:

Oceny bieżące, oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne ustala się w stopniach według obowiązującej skali:

- ocena celująca – 6
- ocena bardzo dobra – 5
- ocena dobra – 4
- ocena dostateczna – 3
- ocena dopuszczająca – 2
- ocena niedostateczna – 1

IV. OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA UCZNIÓW Z PRZYRODY

Wymagania edukacyjne :

Celujący:

Otrzymuje uczeń , który: samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytą wiedzą przyrodniczą w rozwiązywaniu problemów praktycznych i teoretycznych. Doskonale opanował treści z zakresu podstawy programowej i posługuje się pojęciami przyrodniczymi. Potrafi wyjaśnić przyczyny i skutki zjawisk zachodzących w przyrodzie. Osiąga sukcesy w konkursach wewnątrzszkolnych oraz w konkursach pozaszkolnych. Proponuje nietypowe rozwiązania. Aktywnie uczestniczy w lekcjach, odrabia zadania domowe, planuje i samodzielnie przeprowadza doświadczenia przyrodnicze. Chętnie wykonuje dodatkowe zadania, a prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę celującą lub bardzo dobrą.

Bardzo dobry:

Otrzymuje uczeń, który: w stopniu wyczerpującym opanował materiał podstawy programowej, samodzielnie potrafi interpretować problemy i procesy przyrodnicze. Wykorzystuje różne źródła informacji oraz wiedzę z różnych dziedzin nauki,

dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka. Przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie, wyjaśnia je. Chętnie podejmuje się prac dodatkowych. Prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę bardzo dobrą lub dobrą.

Dobry:

Otrzymuje uczeń, który zadowalająco opanował wiadomości z zakresu podstawy programowej, a zdobyta wiedza pozwala mu rozwiązywać typowe zadania praktyczne i teoretyczne. Stara się aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych i jest do nich przygotowany. Korzysta z różnych źródeł informacji. Dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka, proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego. Ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrody. Dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą. Odrabia zadania domowe, a prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dobrą.

Dostateczny:

Otrzymuje uczeń, który ma problemy z opanowaniem pełnego zakresu podstawy programowej. Zdarza się, że do lekcji jest nieprzygotowany, nie zawsze bierze w nich aktywny udział, lecz czyni starania, by zaistniałe braki uzupełnić. Rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego. Obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, potrafi je opisać. Posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej. Potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z innych źródeł wiedzy oraz rozwiązać łatwe zadania. Nie zawsze samodzielnie rozwiązuje zadania domowe, prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dostateczną.

Dopuszczający:

Otrzymuje uczeń, który ma trudności w opanowaniu zakresu podstawy programowej. Rozwiązuje najprostsze zadania, sięga po pomoc koleżeńską i nauczycielską w celu zrozumienia tematu. Przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji mapy, globusa. Rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody, posiada pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego. Nie zawsze odrabia zadania domowe lub wykonuje je z pomocą innych, pracuje przy pomocy nauczyciela i rokuje nadzieje, że braki, które posiada uzupełni, prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dopuszczającą.

Niedostateczny:

Otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości z zakresu podstawy programowej. Braki nie pozwalają mu na dalsze zdobywanie i poszerzanie wiedzy. Nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności. Nie czyni starań, by braki w wiadomościach uzupełnić. Wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu. Nie zna podstawowych pojęć przyrodniczych. Z większości prac kontrolnych otrzymał oceny niedostateczne i ich nie poprawił.

V. FORMY I METODY OCENIANIA

- Sprawdziany w formie testowej przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu.
- Są one udostępniane do wglądu uczniom i rodzicom (w czasie spotkań z rodzicami oraz rozmów indywidualnych) w celu zapoznania się z uwagami sprawdzającego.
- Nauczyciel zapowiada sprawdziany co najmniej tydzień wcześniej, a oddaje je poprawione w ciągu najpóźniej dwóch tygodni.
- Uczeń, który uzyskał ze sprawdzianu ocenę niedostateczną lub dopuszczającą może ją poprawiać w terminie ustalonym z nauczycielem jednak nie później niż na dwa tygodnie po oddaniu prac.
- Uczniowi, który wcześniej uzyskał ze sprawdzianu 1, a poprawił ją na lepszą np. 5 wpisuje się 1/5 ale obie oceny brane są pod uwagę przy klasyfikacji ucznia
- W przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia na sprawdzianie ma on obowiązek napisania go w terminie do dwóch tygodni od powrotu do szkoły, (termin ustala indywidualnie z nauczycielem).

Sprawdziany, testy oceniane są punktowo, a następnie przeliczane na skalę procentową odpowiadającą poszczególnym ocenom:

100% punktów – celujący (6)
99% – 90% – bardzo dobry (5)
89% – 70% – dobry (4)
69% – 50% – dostateczny (3)
49% – 35% – dopuszczający (2)
34% – 0% – niedostateczny (1)

- Kartkówki są nie zapowiedziane i nie podlegają poprawie, obejmują materiał z 2-3 lekcji wstecz.
- Ocenie podlega także aktywność na lekcjach . Za pięć zebranych „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
- Ocenę bieżącą uzyskuje uczeń z odpowiedzi ustnych(do 2-3 lekcji wstecz).
- Można również uzyskać ocenę z dodatkowych zadań i prac długoterminowych (np. projektu edukacyjnego) przydzielanych przez nauczyciela oraz wyższą ocenę semestralną z tytułu bardzo dobrych wyników na konkursie

przedmiotowym.

- Uczeń ma obowiązek starannie i systematycznie prowadzić zeszyt ćwiczeń i zeszyt przedmiotowy.
- Trzy razy w semestrze uczeń może zgłosić, nieprzygotowanie do zajęć (*z wyjątkiem zapowiedzianych sprawdzianów*).
- Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się: brak pracy domowej lub zeszytu ćwiczeń, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy niezbędnych do lekcji (o przyniesienie których prosił nauczyciel). Uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie do lekcji, nie jest pytany, ale ma obowiązek uczestniczyć w lekcji.
- Ocena jest jawna dla ucznia.
- Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią ocen cząstkowych. Oceny ze sprawdzianów mają najistotniejszy wpływ na ocenę śródroczną i roczną.
- Uczeń mający kłopoty w nauce może zgłosić się do nauczyciela z prośbą o dodatkową pomoc. Jej forma ustalana jest na bieżąco, wspólnie z uczniem.

Mogą to być:

- dodatkowe konsultacje (po uzgodnieniu z nauczycielem)
- prace ułatwiające i przybliżające zrozumienie problemu
- pomoc koleżeńska
- ścisła współpraca z rodzicami
- skierowanie ucznia do poradni pedagogiczno-psychologicznej

Przy ocenianiu **uwzględnia się zalecenia** Poradni Psychologiczno -Pedagogicznej. **Zasady wystawiania ocen** śródrocznych i rocznych oraz warunki ich poprawy są zawarte w szkolnym WSO.

Wymagania edukacyjne opracowane zostały w oparciu o:

1. WZO zawarte w Statucie Szkoły.
2. Program nauczania „Przyrodo witaj” WSIP.
3. Podręczniki do nauczania przyrody „Przyrodo Witaj” wyd. WSiP
4. Podstawa programowa przedmiotu „Przyroda” .

**DOSTOSOWANIE PSO Z PRZYRODY DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW
ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI**

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Rodzaje dysfunkcji:

•Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu

Oceniamy przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia.

Uczeń ma, bowiem skłonność do przedstawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że dziecko nie rozumie zagadnienia.

Dostosowanie wymagań będzie, więc dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

•Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne.

Jeśli np. nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności rysunków, estetyki wykonanych konstrukcji geometrycznych, a jedynie ich poprawność.

•Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści

Dostosowanie wymagań w zakresie formy

-krótkie i proste polecenia, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń.

•Inne rodzaje dysfunkcji

–ocenianie zgodnie ze wskazaniami poradni

•Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej

W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań. Obniżeniu wymagań, które obejmują jednak wiadomości i umiejętności określone podstawą programową. Poprawa prac klasowych odbywać się będzie przy pomocy nauczyciela.

Zastosowanie metod ułatwiających opanowanie materiału. Wymagania co do formy mogą obejmować między innymi:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawiania więcej czasu na jego utrwalenie,

- podawanie poleceń w prostszej formie,
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu,
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- wolniejsze tempo pracy,
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia,
- odrębne instruowanie dzieci,
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie.

Opracowała: Anita Hańćko